

HADIA CSE Khutba Notes (20.07.2018)

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

കഴിഞ്ഞ ദിവസം കൊല്ലം ജില്ലയിലെ അഞ്ചലിൽ ഒരു സംഭവം നടക്കുകയുണ്ടായി. അഥവാ കോഴി മോഷ്ടിച്ചു എന്ന് ആരോപിച്ച് കൊണ്ട് ചില സഹോദരങ്ങൾ ബംഗാളിൽ നിന്നുള്ള ഒരു തൊഴിലാളിയെ രക്തം സ്രവിക്കുന്നതു വരെ മർദ്ദിക്കുകയും തുടർന്ന് ചികിത്സക്കിടെ അയാൾ മരിക്കുകയുമുണ്ടായി. കേരളത്തിൽ ഇതുപോലുള്ള അതിക്രമം സാർവത്രികമാണെന്ന് നമുക്ക് പറയാൻ പറ്റില്ല. അതോടൊപ്പം പ്രസ്തുത സംഭവം, മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് വന്ന തൊഴിലാളികളോട് മലയാളികൾ വർഷങ്ങളായി വച്ചുപുലർത്തുന്ന പുരമനോഭാവത്തിന്റെ ബഹിസ് ഫലമാണെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം നമുക്ക് തുറന്ന് പറയാതിരിക്കാൻ പറ്റില്ല.

1990 കളുടെ ആദ്യത്തിലാണ് എറണാകുളം ജില്ലയിലെ പെരുമ്പാവൂരിലെ ഐസ്ക്രീം കമ്പനികളിലേക്ക് കേരളത്തിന്റെ പുറത്ത് നിന്ന് തൊഴിലാളികളെത്തുന്നത്. കൂടുതലും ഐസ്ക്രീം മേഖലയിൽ പ്രാവീണ്യവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും ഉള്ള ആസാമികളായിരുന്നു. പതുക്കെ പതുക്കെ കൂടുതൽ പേർ കേരളത്തിലേക്ക് ജോലി ആവശ്യാർത്ഥം വന്നുതുടങ്ങി. ഇന്ന് ഏകദേശം 30 ലക്ഷത്തോളം ഇതരസംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ കേരളത്തിൽ പണിയെടുക്കുന്നു. 2023 ൽ ഇത് 48 ലക്ഷം വരെ ഉയരാം. വർഷത്തിൽ 25000 കോടിയോളം രൂപയാണ് ഇവർ സ്വന്തം നാടുകളിലേക്ക് അയച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇന്ന് കേരളത്തിന്റെ സ്വകാര്യ തൊഴിൽ മേഖലയുടെ 65 % വും നിർമ്മാണ മേഖലയുടെ 85 % ത്തിലധികവും ഭായിമാർ എന്ന് നാം വിളിക്കുന്ന ഇവരാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ നമ്മുടെ കൊച്ചു കേരളത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പും നട്ടെല്ലും തന്നെയാണ് ഇവിടെ പണിയെടുത്ത് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇതരസംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ.

എന്നാൽ, അതിനനുസരിച്ചുള്ള പരിഗണനയും ആദരവും നാം മലയാളികൾ ഇവർക്കു നൽകാറുണ്ടോ? ഇല്ലെന്ന് വളരെ വ്യക്തമാണ്. ഇത് ശരിയായ നടപടിയല്ല. ഇവരാണ് കൂടുതൽ ബഹുമാനിക്കപ്പെടേണ്ടവർ.

عَنْ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: مَا حَقُّ امْرَأَتِي عَلَيَّ؟ قَالَ: " تَطْعِمُهَا مِمَّا تَأْكُلُ، وَتَكْسُوهَا مِمَّا تَكْتَسِي "، قَالَ: فَمَا حَقُّ جَارِي عَلَيَّ؟ قَالَ: " سَوِّسُهُ مَعْرُوفَكَ، وَتَكْفُفْ عَنْهُ أَدَاكَ "، قَالَ: فَمَا حَقُّ خَادِمِي عَلَيَّ؟ قَالَ: " هُوَ أَشَدُّ الثَّلَاثَةِ عَلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " (شعب الإيمان)

ബംഗാളികൾ നമ്മിൽ നിന്ന് അനുഭവിക്കുന്ന ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട ഒരു കാര്യം വ്യത്യസ്ത സാമൂഹിക മണ്ഡലങ്ങളിൽ നാം അവരോട് തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഐത്തവും വിവേചനവുമാണ്. എന്തിനാണ് നാം ചിലരെ സ്വീകരിക്കുകയും ചിലരെ മാറ്റി നിറുത്തുകയും ചെയ്യുന്നത്?

മനുഷ്യരെല്ലാവരും ആദരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നാണല്ലോ ഖുർആന്റെ പ്രഖ്യാപനം (ഇസ്റാഅ് 70).

അവർ വിദേശികളും വരുത്തൻമാരും ആയത് കൊണ്ടാണോ ? വരുത്തൻമാരെ ബഹുമാനിക്കുന്നതാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ പാരമ്പര്യം.

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنًا نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (الحشر)

അതോ അവർ തൊഴിലാളികൾ ആയതുകൊണ്ടാണോ? ചില തൊഴിലുകൾക്ക് മറ്റു ചില തൊഴിലുകളെക്കാൾ മഹത്വമുണ്ടെന്ന് ശരിയാണ്.

HADIA CSE Khutba Notes (20.07.2018)

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحِمْتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (زخرف) قال السدي وابن زيد: خولا وخداما، يسخر الأغنياء الفقراء فيكون بعضهم سببا لمعاش بعض. وقال قتادة والضحاك: يعني ليملك بعضهم بعضا.

പക്ഷേ, ഇത് ചിലരെ വിലകുറച്ച് കാണാനുള്ള ഉപാധിയല്ല. എല്ലാ ജോലികൾക്കും അതിന്റേതായ അന്തസ്സ് ഇസ്‌ലാം കൽപിക്കുന്നുണ്ട്.

عن المقدم بن معد يكرب - رضي الله عنه - أن رسول الله -صلى الله عليه وسلم- قال: «ما أكل أحد طعاما قط خيرا من أن يأكل من عمل يده ، وإن نبي الله داود : كان يأكل من عمل يده» (بخاري)

عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ الْمُحْتَرِفَ " وَفِي رِوَايَةِ ابْنِ عَبْدَانَ: " الشَّابُّ الْمُحْتَرِفُ " (شعب الايمان)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ خَيْرُ الْكَسْبِ كَسْبُ يَدِ الْعَامِلِ إِذَا نَصَحَ (احمد)

അതുകൊണ്ട് അന്യസംസ്ഥാനക്കാരോടുള്ള നമ്മുടെ വിവേചനവും പുരമനസ്ഥിതിയും ആദ്യം നാം മാറ്റുക. പ്രവാചകന്റെ സ്വഭാവം നോക്കുക.

وللنبي صلي الله عليه و سلم عبيد وائمة، لا يتفضل عليهم في مآكل ولا ملبس.

അവിടത്തെ അനുയായികളും ഇതെ ചര്യ പിൻപറ്റി.

قَالَ أَبُو مَخْدُورَةَ : كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، إِذْ جَاءَ صَفْوَانُ بْنُ أُمَيَّةَ بِجَفْنَةٍ يَحْمِلُهَا نَقْرٌ فِي عِبَاءَةٍ ، فَوَضَعُوهَا بَيْنَ يَدَيْ عُمَرَ ، فَدَعَا عُمَرُ نَاسًا مَسَاكِينَ وَأَرْقَاءَ مِنْ أَرْقَاءِ النَّاسِ حَوْلَهُ، فَأَكَلُوا مَعَهُ ، ثُمَّ قَالَ عِنْدَ ذَلِكَ : فَعِلَ اللَّهُ بِقَوْمٍ ، أَوْ قَالَ : لَحَا اللَّهُ قَوْمًا يَزْعُبُونَ عَنْ أَرْقَائِهِمْ أَنْ يَأْكُلُوا مَعَهُمْ ، فَقَالَ صَفْوَانُ : أَمَا وَاللَّهِ ، مَا نَزَعَبُ عَنْهُمْ ، وَلَكِنَّا نَسْتَأْثِرُ عَلَيْهِمْ ، لَا نَجِدُ وَاللَّهِ مِنَ الطَّعَامِ الطَّيِّبِ مَا نَأْكُلُ وَنُطْعِمُهُمْ (الادب المفرد)

عَنْ أَبِي الْأَحْوَصِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا جَاءَ خَادِمٌ أَحَدَكُمْ بِطَعَامِهِ فَلْيَبْدَأْ بِهِ فَلْيُطْعِمْهُ أَوْ لِيُجْلِسْهُ مَعَهُ فَإِنَّهُ وَلِي حَرَّةٍ وَدُخَانِهِ (احمد)

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا جَاءَ خَادِمٌ أَحَدَكُمْ بِطَعَامِهِ قَدْ كَفَاهُ حَرَّهُ وَعَمَلَهُ فَإِنْ لَمْ يَقْعِدْهُ مَعَهُ لِيَأْكُلْ فَلْيُنَاوِلْهُ أَكْلَهُ مِنْ طَعَامِهِ (احمد)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " الْمَمْلُوكُ أَخُوكَ، فَإِذَا صَنَعَ لَكَ طَعَامًا فَأَجْلِسْهُ مَعَكَ، فَإِنَّ أَبِي فَأُطْعِمَهُ، وَلَا تَضْرِبُوا وُجُوهَهُمْ " (بيهقي)

عَنْ عَبَادَةَ بْنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ : خَرَجْتُ أَنَا وَأَبِي نَطْلُبُ الْعِلْمَ فِي هَذَا الْحَيِّ فِي الْأَنْصَارِ ، قَبْلَ أَنْ يَهْلِكُوا ، فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ لَقِينَا أَبُو الْيَسْرِ صَاحِبُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَعَهُ

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

غُلَامٌ لَهُ ، وَعَلَى أَبِي الْيَسْرِ بُرْدَةٌ وَمَعَاظِرِيٌّ ، وَعَلَى غُلَامِهِ بُرْدَةٌ وَمَعَاظِرِيٌّ ، فَقُلْتُ لَهُ : يَا عَمِّي ، لَوْ أَخَذْتَ بُرْدَةَ غُلَامِكَ وَأَعْطَيْتَهُ مَعَاظِرِيَّكَ ، أَوْ أَخَذْتَ مَعَاظِرِيَّهٖ وَأَعْطَيْتَهُ بُرْدَتَكَ ، كَانَتْ عَلَيْكَ حُلَّةٌ أَوْ عَلَيْهِ حُلَّةٌ ، فَمَسَحَ رَأْسِي وَقَالَ : اللَّهُمَّ بَارِكْ فِيهِ ، يَا ابْنَ أَخِي ، بَصَرَ عَيْنِي هَاتَيْنِ ، وَسَمِعُ أُذُنِي هَاتَيْنِ ، وَوَعَاهُ قَلْبِي وَأَشَارَ إِلَى نَيْاطِ قَلْبِهِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : أُطْعِمُوهُمْ مِمَّا تَأْكُلُونَ ، وَاكْسُوهُمْ مِمَّا تَلْبَسُونَ وَكَانَ أَنْ أُعْطِيَهُ مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَيَّ مِنْ أَنْ يَأْخُذَ مِنْ حَسَنَاتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ (الادب المفرد)

നാം മൊത്തത്തിൽ മേൽപറയപ്പെട്ട തൊഴിലാളികളെ ഭായിമാർ, ബംഗാളികൾ എന്നെല്ലാമാണല്ലോ വിളിക്കാറുള്ളത്. ഈ വിളിയിൽ അപമാനിക്കലിന്റേയും നിന്ദിക്കലിന്റേയും ലാഭമന ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ عِبْدِي وَأَمْتِي كُلُّكُمْ عِبْدُ اللَّهِ وَكُلُّ نِسَائِكُمْ إِمَاءُ اللَّهِ وَلَكِنْ لِيَقُلْ غُلَامِي وَجَارِيَّتِي وَفَتَاتِي وَفَتَاتِي (متفق عليه) ولمسلم : «ولا يقل أحدكم : ربي ، وليقل : سيدي ومولاي».

ബംഗാളികളോട് നാം കാണിക്കുന്ന മറ്റൊരു അനീതിയാണ് എടുപ്പിച്ച പണിക്ക് ഉചിതമായ പ്രതിഫലം നൽകാതിരിക്കുക. വൻകുറ്റങ്ങൾ മാത്രം പരാമർശിക്കുന്ന സവാജിർ (زواج) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇതിനെ കബാഇർ ആയിട്ടാണ് എണ്ണിയിട്ടുള്ളത്. ഒരാളെക്കൊണ്ട് എന്ത് ജോലി ചെയ്യിച്ചാലും വിധർപ്പ് വരുന്നതിന്റെ മുമ്പ് കുലി നൽകണമെന്നാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (البقرة)

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِخْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (قصص)

فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَتَمَّرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَسْتَرْضِعْ لَهُ أُخْرَى (الطلاق)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ثَلَاثَةٌ أَنَا خَصْمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ كُنْتُ خَصْمَهُ خَصَّمْتُهُ رَجُلٌ أَعْطَى بِي ثُمَّ عَدَرَ وَرَجُلٌ بَاعَ حُرًّا فَأَكَلَ ثَمَنَهُ وَرَجُلٌ اسْتَأْجَرَ أَجِيرًا فَاسْتَوْفَى مِنْهُ وَلَمْ يُؤْفَهِ أَجْرَهُ (بخاري)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ : «إِنَّ أَعْظَمَ الذُّنُوبِ عِنْدَ اللَّهِ : رَجُلٌ تَزَوَّجَ امْرَأَةً فَلَمَّا قَضَى حَاجَتَهُ مِنْهَا ، طَلَّقَهَا وَدَهَبَ بِمَهْرِهَا وَرَجُلٌ اسْتَعْمَلَ رَجُلًا فَدَهَبَ بِأَجْرَتِهِ وَآخِرُ يَفْتُلُ دَابَّةً عَبْتًا» (حاكم)

ബൈബിൾ പറയുന്നു: നിന്റെ സഹോദരൻമാരിലോ നിന്റെ ദേശത്ത് നിന്റെ പട്ടണങ്ങളിലുള്ള പരദേശികളിലോ ദരിദ്രനും അഗതിയുമായ കുലിക്കാരനെ നീ പീഡിപ്പിക്കരുത്. അവന്റെ കുലി അന്നേക്കന്ന് കൊടുക്കണം. സൂര്യൻ അതിൻമേൽ അസ്തമിക്കരുത്. അവൻ ദരിദ്രനും അതിനായി ആശിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനുമല്ലോ (ആവർത്തനം 24:14,15).

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

കൂലി കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നത് പോലെ തിന്മയാണ്, നിസ്സാരമായ കൂലികൊടുത്ത് ഒഴിവാക്കുക.

وَالِي مَدِينٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ (الاعراف) أَي لَا تَنْقُصُوهُمْ مِمَّا اسْتَحَقُّوه شَيْنًا.

عن أبي هريرة و أبي سعد : عن النبي : من استأجر أجيرا فليتم له إجارته (عبد الرزاق)

കൂലി കൊടുക്കാതെ അത് പിന്തിക്കുക.

عن أبي هريرة رضي الله عنه، أن رسول الله صلى الله عليه وسلم، قال: مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ (متفق عليه) أي تسويق القادر المتمكن من اداء الدين الحال.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ اسْتَأْجَرَ أَجِيرًا، فَلْيُسَلِّمْ لَهُ أَجْرَتَهُ (عَبْدُ الرَّزَّاقِ وَفِيهِ انْقِطَاعٌ، وَوَصَلَهُ الْبَيْهَقِيُّ مِنْ طَرِيقِ أَبِي حَنِيفَةَ)

കൂലി ആദ്യം പറയാതെ, പിന്നെ പറിക്കുകയും വഞ്ചിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇസ്ലാമിൽ പണി യെടുപ്പിക്കുമ്പോൾ ആദ്യമേ കൂലി നിശ്ചയിക്കണം.

قَالَ أَنِّي أُرِيدُ أَنْ أُكْحِكَ إِحْدَى ابْنَتَيْ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرْنِي تَمَانِي حِجَجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (القصص)

عن أبي هريرة ، وأبي سعيد ، قالاً : مَنْ اسْتَأْجَرَ أَجِيرًا فَلْيُعَلِّمَهُ أَجْرَهُ (ابن ابي شيبة)

عن أبي سعيد الخدري : " أن رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى عن استئجار الأجير حتى يتبين له أجره (السنن الكبرى للبيهقي)

എന്നിട്ട് പണികഴിഞ്ഞാൽ വാഗ്ദത്തം ചെയ്ത കൂലി കുറച്ചിലില്ലാതെ കൊടുക്കണം (മാഇദ 1). പ്രവാചകൻ (സ) പറഞ്ഞ ഗൃഹയിൽ കൂടുങ്ങിയ മൂന്നു പേരുടെ ചരിത്രം ഇവിടെ ഏറെ സ്മരണീയമാണ്.

قال صلى الله عليه وسلم «مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَكُونَ مِثْلَ صَاحِبِ فَرْقِ الْأَرْزِ فَلْيَكُنْ مِثْلَهُ ، قَالُوا: وَمَنْ صَاحِبِ فَرْقِ الْأَرْزِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟... فَذَكَرَ حَدِيثَ الْغَارِ حِينَ سَقَطَ عَلَيْهِمُ الْجِبَلُ، فَقَالَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ: اذْكُرُوا أَحْسَنَ عَمَلِكُمْ ، قَالَ : فَقَالَ الثَّلَاثُ : اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنِّي اسْتَأْجَرْتُ أَجِيرًا بِفَرْقِ أَرْزٍ ، فَلَمَّا أُمْسِيَتْ عَرَضْتُ عَلَيْهِ حَقَّهُ ، فَأَبَى أَنْ يَأْخُذَهُ وَذَهَبَ فُتَمَّرَتْ لَهُ ، حَتَّى جَمَعْتُ لَهُ بَقْرًا وَرِعَاءَهَا، فَلَقِيَنِي ، فَقَالَ : أَعْطِنِي حَقِّي ، فَقُلْتُ : اذْهَبْ إِلَى الْبَقْرِ وَرِعَائِهَا ، فَخَذَهَا ، فَذَهَبَ فَاسْتَأْفَهَا» (ابو داوود)

വേറെ ചിലയാളുകൾ ഭായിമാരെ കൊണ്ട് എല്ലാ മുറിയെ പണിയെടുപ്പിക്കുന്നു. ഇതും വിശ്വാസിയുടെ സംസ്കാരമല്ല. വലിയ യജമാനനായ അല്ലാഹു നമ്മെ കൊണ്ട് കഴിയാത്തത് ചെയ്യിക്കുന്നില്ലല്ലോ (ബഖറ 286, ത്വലാഖ് 7).

عن المَعْرُورِ، قَالَ: لَقِيتُ أَبَا ذَرٍّ بِالرَّبْدَةِ، وَعَلَيْهِ حُلَّةٌ وَعَلَى غُلَامِهِ حُلَّةٌ، فَسَأَلْتُهُ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: إِنِّي سَأَبْتُ رَجُلًا فَعَيَّرْتُهُ بِأَمِّهِ، فَقَالَ لِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا أَبَا ذَرٍّ أَعَيَّرْتَهُ بِأَمِّهِ إِنَّكَ امْرُؤٌ

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

فِيكَ جَاهِلِيَّةٌ، إِخْوَانُكُمْ حَوْلَكُمْ جَعَلَهُمُ اللَّهُ تَحْتَ أَيْدِيكُمْ، فَمَنْ كَانَ أَخُوهُ تَحْتَ يَدِهِ فَلْيُطْعِمْهُ مِمَّا يَأْكُلُ،
وَلْيَلْبَسْهُ مِمَّا يَلْبَسُ، وَلَا تَكْلَفُوهُمْ مَا يَغْلِبُهُمْ، فَإِنْ كَلَّفْتُمُوهُمْ فَأَعِينُوهُمْ (متفق عليه)

أبو هريرة - رضي الله عنه - : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قال : «للمملوكِ طعامُهُ
وكسوتُهُ ، ولا يُكَلَّفُ من العملِ إلا ما يُطيقُ» (مسلم)

أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ كَانَ يَذْهَبُ إِلَى الْعَوَالِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْتٍ فَأَذَا وَجَدَ عَبْدًا فِي عَمَلٍ لَا يُطِيقُهُ وَضَعَ
عَنْهُ مِنْهُ. عَثْمَانَ بْنَ عَفَّانٍ يَقُولُ وَهُوَ يَخْطُبُ : لَا تَكْلِفُوا الْأُمَّةَ غَيْرَ ذَاتِ الصَّنْعَةِ الْكَسْبِ فَاتَّكُم مَتَى
كَلَّفْتُمُوهَا ذَلِكَ كَسَبْتُمْ بِفَرْجِهَا وَلَا تَكْلِفُوا الصَّغِيرَ الْكَسْبِ فَإِنَّهُ إِذَا لَمْ يَجِدْ سَرَقَ وَعَفُوا إِذْ أَعْفَاكُمْ اللَّهُ
وَعَلَيْكُمْ مِنَ الْمَطَاعِمِ بِمَا طَابَ مِنْهَا (موطا مالك)

മറ്റു ചിലർ അവരെ മാനസികമായും ശാരീരികമായും പീഡിപ്പിക്കുന്നു. ആവശ്യമായ ഭക്ഷണമോ പാർപ്പിടമോ നിഷേധിക്കുന്നു.

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ قَالَ : كُنْتُ أَضْرِبُ غُلَامًا لِي ، فَسَمِعْتُ مِنْ خَلْفِي صَوْتًا : اعْلَمْ أبا مَسْعُودٍ ، اللَّهُ
أَقْدَرُ عَلَيْكَ مِنْكَ عَلَيْهِ ، فَالْتَفْتُ فَأَذَا هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَهُوَ
حُرٌّ لِرُؤُوسِهِ اللَّهِ ، فَقَالَ : أَمَا لَوْ لَمْ تَفْعَلْ لَمَسَّتْكَ النَّارُ أَوْ لَلْفَحَّتْكَ النَّارُ (الادب المفرد)

خَرَجَ سَلْمَانَ فَأَذَا عَلَفَ دَابَّتَهُ يَتَسَاقَطُ مِنَ الْأَرِي ، فَقَالَ لِخَادِمِهِ : لَوْلَا أَنِّي أَخَافُ الْفِصَاصَ لَأَوْجَعْتُكَ
(الادب المفرد)

عن خيثمة بن عبد الرحمن بن أبي سبرة : قال : «كنا جلوسا مع عبد الله بن عمرو ، إذ جاءه
قَهْرَمَانٌ لَهُ ، فدخل ، فقال : أعطيت الرقيق قوتهم ؟ قال: لا ، قال : فَأَنْطَلِقْ فَأَعْطِهِمْ ، فَإِنَّ رَسُولَ
اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قال : كفى بالمرء إثما أن يحبسَ عن يملك قوته» (مسلم) القهرمان
اي الخازن القيم بماله.

عن عمرو بن حريث، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: " مَا خَفَّفْتَ عَنْ خَادِمِكَ مِنْ عَمَلِهِ
كَانَ لَكَ أَجْرًا فِي مَوَازِينِكَ " (بيهقي)

പുരുക്കത്തിൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് - അവർ മലയാളികളോ അല്ലാത്തവരോ ആവട്ടെ - നല്ല തൊഴിൽ ദാതാക്കളായി നാം മാറുക.

عن رافع بن مكيث - رضي الله عنه - وكان ممن شهد الحديبية - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قال : «حَسُنَ الْمَلَكَةُ نَمَاء ، وَسَوْءُ الْخُلُقِ شُؤْمٌ» (أبو داود)

عبد الله بن عمر - رضي الله عنهما - قال : «جاء رجل إلى رسولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- ،
فقال : يا رسولَ اللَّهِ ، كم أَعْفُو عن الخادم؟ فَصَمَّتْ عنه رسولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- ، ثم قال
: يا رسولَ اللَّهِ ، كم أَعْفُو عن الخادم؟ فقال : اعْفُ عنه كلَّ يومٍ سبعين مرة» (ترمذي)

അല്ലെങ്കിൽ നാളെ റബ്ബിയുടെ മുമ്പിൽ നാം മറുപടി പറയേണ്ടി വരിക തന്നെ ചെയ്യും.

HADIA CSE Khutba Notes (20.07.2018)

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ

عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " وَزِيلَ لِلْمَالِكِ مِنَ الْمَمْلُوكِ، وَوَزِيلَ لِلْمَمْلُوكِ مِنَ الْمَالِكِ، وَوَزِيلٌ لِلْغَنِيِّ مِنَ الْفَقِيرِ، وَوَزِيلٌ لِلضَّعِيفِ مِنَ الشَّدِيدِ " (بيهقي)

عن كعب بن مالك الأنصاري قال عهدي بنبيكم صلى الله عليه وسلم قبل وفاته لخمس ليالٍ فسمعتُهُ يقول * لم يكن من نبيٍّ إلا وله خليلٌ في أمته وإنَّ خليلي أبو بكرٍ ... ثم قال الله الله فيما ملكتُ أيماكم اشبعوا بطونهم والبسوا ظهورهم وليئوا القول لهم (طبراني)

عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ بَخِيلٌ وَلَا خَبِيٌّ وَلَا خَائِنٌ وَلَا سَبِيُّ الْمَلَكَةِ وَأَوَّلُ مَنْ يَقْرَعُ بَابَ الْجَنَّةِ الْمَمْلُوكُونَ إِذَا أَحْسَنُوا فِيمَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَفِيمَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَوَالِيهِمْ (احمد)

عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنَّهُ قَالَ: " إِنَّ الْفَقِيرَ عِنْدَ الْغَنِيِّ فِتْنَةٌ، وَإِنَّ الضَّعِيفَ عِنْدَ الْقَوِيِّ فِتْنَةٌ، وَإِنَّ الْمَمْلُوكَ عِنْدَ الْمَلِكِ فِتْنَةٌ، فَلْيَتَّقِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَلْيُكَلِّفْهُ مَا يَسْتَطِيعُ، فَإِنَّ أَمْرَهُ أَنْ يَعْمَلَ بِمَا لَا يَسْتَطِيعُ فَلْيَعْنُ عَلَيْهِ، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَلَا يُعَدَّبُهُ " (بيهقي)

ഖതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence

Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: Mob: 9496445823